

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/201/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712216236
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712216236.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci žalobcu MVDr. E. S., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX, H., právne zastúpeného Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom, AK so sídlom Poprad, Mnoheľova 17, proti žalovanej MUDr. F. S., nar. X.XX.XXXX, bytom H., J. XX, prechodne H., J. Z. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Pavlom Zavackým, advokátom, AK so sídlom Kežmarok, Hradné námestie 29, o zaplatenie 714,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu v Poprade, č.k. 21C 399/2012-240 z 4.7.2013 jednohlasne takto

o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 71,85 eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 1.6.2011 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodne osobitným rozhodnutím.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca nepochybne zaplatil úhrady v roku 2011, a to konkrétne za elektriku, vodu, plyn, dane, poistenie rodinného domu, chaty, garáže, v celom rozsahu tak, že v podiele jednej polovice zaplatil úhrady aj za žalovanú. Žalovanú písomne vyzval na úhradu tejto polovice celkovo zaplatených úhrad výzvou naposledy z 31.5.2011. Obaja účastníci konania k týmto nehnuteľnostiam, od ktorých si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil žalobcu, sú bezpodieloví spoluvlastníci a majú rovnaké práva i povinnosti. Zatiaľ toto spoluvlastníctvo nebolo vyporiadané, a preto sa majú podieľať na nákladoch v rovnakom rozsahu. Táto okolnosť sa však nevzťahuje na všetky uplatnené nároky žalobcom. Osobitnými okolnosťami veci, na ktoré súd prihliadol bolo, že žalobca bránil užívaniu rodinného domu žalovanej, bolo vydané predbežné opatrenie súdom prvého stupňa, napriek tomu žalobca neodstránil kovovú zábranu, ktorú tam osadil v rodinnom dome 1.6.2008 tak, aby sa žalovaná nedostala do časti domu prízemie, čo sám aj potvrdil. Tento zásah urobil bez akejkoľvek dohody s ďalším podielovým spoluvlastníkom k nehnuteľnosti. Formu, ktorú zvolil pri riešení užívania spoločného majetku ju súd prvého stupňa tým považoval za právne neprípustnú. Nemožno to ospravedlniť ani radou právnikov, pretože Občiansky zákonník mu poskytuje právnu ochranu a v rámci týchto predpisov je potrebné svoju ochranu ju aplikovať. Aj keby nebolo vydané predbežné opatrenie vo vzťahu k rodinnému domu, žalobca nebol oprávnený rozdeliť nehnuteľnosť bez dohody druhej strany. Žalobca si svojim konaním uzurpoval právo na jemu vyhovujúcu časť rodinného domu k prízemiu, keďže je prístupnejšia do suterénu, kde sa nachádza jeho veterinárna ambulancia. Žalobca nebral ohľad pri vymedzení obývaného priestoru v dome, ani na zdravotný stav žalovanej, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá po operácii umelého kĺbu a ponechal jej vrchnú časť domu, do ktorej mala problém sa dostať.

Z týchto dôvodov súd prvého stupňa prihládol na dobré mravy, keďže žalovaná nebývala v rodinnom dome od júna 2008. Preto považoval za nespravodlivé, aby žalobca mal nárok na platby, ktoré boli spojené s užívaním tohto rodinného domu, naviac má v dome zariadenú aj veterinárnu ambulanciu. Dom disponuje jedinými elektrickými hodinami, jediným meračom na plyn, čo sám žalobca potvrdil. Bolo tiež zistené, že práve pre pretrvávajúce problémy s užívaním rodinného domu začalo prebiehať trestné konanie voči žalobcovi vo veci prečinu neoprávneného zásahu do práv k domu a nebytovému priestoru. Preto úhrady, ktoré požadoval žalobca od žalovanej v podobe úhrad elektriky, vody, plynu, poplatku za rozhlas a televíziu v celkovej sume 642,91 eur zamietol. Pokiaľ išlo o priznanú sumu 71,85 eur, priznal súd prvého stupňa nárok za miestny poplatok za chatu v E., v sume 16,60 eur, poistenie garáže na Z. ulici v H. 1,24 eur, daň z nehnuteľnosti vo výške 36,25 eur a daň z nehnuteľnosti mestu R. Q. v sume 17,76 eur, všetko úhrady za rok 2011 v podiele 1 z celku.

Výrok o úroku z omeškania odôvodnil § 517 ods. 1 veta 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka § 3 ods. 1 vládneho nariadenia SR č. 87/95 Z.z.. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 151 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že trvá na svojej žalobe v celom rozsahu a nemôže súhlasiť s odôvodnením súdu prvého stupňa, že platby za užívanie domu v podobe vody, plynu a elektriny, teda poplatkov, sú v rozpore s dobrými mravmi, a preto nepriznal tento nárok. V súvislosti s vlastníctvom a užívaním nehnuteľností vznikajú povinnosti s platením úhrad tak žalobcovi ako aj žalovanej, ktorá je spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností. Na platbe úhrad za vyššie uvedené mesiace, sa podieľal výlučne žalobca, čo dostatočne preukázal predloženými listinnými dôkazmi a túto skutočnosť potvrdil aj súd v odôvodnení rozsudku. Na platbe týchto úhrad v podobe nákladov za rodinný dom, chatu, garáž, daní, poplatkov za odpad, energie a iných poplatkov by sa mala podieľať aj žalovaná vo výške 1. Táto povinnosť jej vyplýva priamo zo zákona, pretože spomínané náklady a ich úhrady sa týkali viac-menej spojitosti s výkonom vlastníckeho práva, ako užívania daní z nehnuteľností a tým nárok žalobcu je v tomto smere plne oprávnený. Je potrebné poznamenať, že žalobca nikdy žalovanej nijakým spôsobom nebránil v užívaní rodinného domu a táto skutočnosť v konaní ani nebola preukázaná. Vo vzťahu k predbežnému opatreniu, o ktoré súd čiastočne oprel svoje rozhodnutie je potrebné uviesť, že predbežným opatrením uložil žalobcovi súd povinnosť zdržať sa akýchkoľvek neoprávnených zásahov do práv k užívaniu rodinného domu, čo spôsobuje, že takýto výrok uznesenia súdu je nevykonateľný. Ak sa má účastníkovi konania uložiť súdnym rozhodnutím povinnosť, je potrebné, aby táto bola presne špecifikovaná a vymedzená, aby prípadné nesplnenie uloženej povinnosti bolo možné vykonať núteným výkonom rozhodnutia, čo v danom prípade absentuje. Žalobcovi nebola predmetným rozhodnutím uložená povinnosť odstrániť kovovú zábranu, ako to uviedol v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa. Čo sa týka rozdelenia užívania rodinného domu, k tomu je potrebné uviesť, že k rozdeleniu došlo v roku 2008 a žalobca poukazuje na to, že žalovaná až s časovým odstupom troch rokov podala návrh na vydanie predbežného opatrenia. Ďalej je tiež potrebné uviesť, že poschodie rodinného domu si žalovaná na užívanie vybrala sama v roku 2008, v tom čase do tejto časti domu spolu so synom presťahovala všetok nábytok a najhodnotnejší hnuťelný majetok, cennosti a túto časť domu uzamkla. Práve žalovaná svojim konaním spôsobila, že zabránila a bráni žalobcovi v užívaní majetku bez rozhodnutia súdu, podobne ako mu bráni v užívaní chaty, kde svojvoľne vymenila zámky a tým znemožnila žalobcovi túto spoločnú nehnuteľnosť užívať. Po tom, čo žalobca oznámil žalovanej, že už s ňou nemieni spolu žiť, vymenila žalovaná zámky na rodinnom dome a začala bezdôvodne privolávať hliadky polície v snahe poškodiť žalobcu. Zo strany žalovanej došlo dokonca k obvineniu žalobcu z domáceho násillia, pričom tieto obvinenia sa ukázali ako nepravdivé a žalobca nebol uznaný vinným. Z dôvodu, aby nedochádzalo zo strany žalovanej k bezdôvodnému obvineniu žalobcu, žalovaný bol nútený založiť kovovú bariéru, aby tak oddelil časť rodinného domu, ktorú užívala žalovaná od časti, ktorú užíval žalobca. Žalobca týmto len akceptoval žalovanou realizované rozdelenie užívania nehnuteľnosti rodinného domu, pričom každý z nich tak mal k dispozícii samostatnú bytovú jednotku so všetkým potrebným vybavením. Na margo osadenia kovovej zábrany žalobca uvádza, že po jej osadení už nedošlo zo strany žalovanej k privolávaniu policajných hliadok. To, že žalovaná tvrdí, že horná časť domu je prakticky neobývateľná sa nevie k tomu žalobca vyjadriť, keďže od roku 2008 tam vlastne fyzicky nebol prítomný. Vzhľadom na okolnosti prípadu žalobca nesúhlasí s tým, že v tejto veci postupoval svojvoľne a že tu absentuje dohoda oboch spoluvlastníkov. Pokiaľ žalovaná nesúhlasila s tým, ako bola rozdelená nehnuteľnosť na užívanie, nič jej nebránilo v tom, aby sa prípadne domáhala svojich spoluvlastníckych práv podaním žaloby na súd. To sa však nestalo, žalovaná až po vyše 3 rokoch podala návrh na vydanie predbežného opatrenia, aj to len v súvislosti so

začatým konaním o vyporiadanie BSM. Nikdy nenavrhol, akým iným spôsobom by sa mala predmetná nehnuteľnosť užívať. Žalobca prenechal vrchné poschodie rodinného domu žalovanej práve z dôvodu, aby pre zriadenú veterinárnu ambulanciu v suteréne domu a pohyb klientov žalobcu, nebola počas ordinačných hodín žalovaná nijakým spôsobom rušená a aby žiadnym spôsobom nebolo zasahované do jej práv v súvislosti s výkonom jej vlastníckeho práva k danému domu. Preto navrhol odvolaciemu súdu, aby zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobe v celom rozsahu vyhovel a uplatnil si aj náhradu odvolacieho konania.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že dôvody odvolaniu žalobcu považuje za účelové a ničím nepredložené. Súd prvého stupňa správne rozhodol ak nároky žalobcu zamietol ako nedôvodné v časti, a preto navrhla v celom rozsahu rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd prejednal vec v súlade s ustanoveniami § 212 ods. 1, 2 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne vec právne posúdil a na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

V konaní bolo preukázané, že účastníci konania boli manželmi XX.X.XXXX do XX.X.XXXX., kedy bolo právoplatným rozsudkom Okresného súdu v Poprade, sp. zn. 20C 64/2008-20 z XX.X.XXXX ako manželstvo rozvedené. Účastníci konania sú bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti, rodinný dom, súpisné č. XXXX spolu s pozemkom v kat. úz. R., LV č. XXXX obec H., chaty súpisné č. XXX spolu s pozemkom na LV č. X, kat. úz. Q. A., garáže súpisné č. XXX spolu s pozemkom na LV č. XXXX, kat. úz. H.. Žalobca za január až máj 2011 uskutočnil platby za tieto nehnuteľnosti, z ktorých pripadla na žalovanú 1 v sume 714,76 eur. Platby realizoval v mesiaci január v sume 149,01 eur, február 2011 133,65 eur, marci v sume 208,03 eur, v apríly v sume 135,03 eur, v máji 189,04 eur. Listom z 30.5.2011 žalobca vyzval žalovanú na úhradu týchto poplatkov.

Podľa § 136 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

Podľa § 137 ods. 1, 2 OZ, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

Podľa § 139 ods. 1,2 OZ, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobca v odvolaní uvádzal, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil skutkový stav a nesprávne rozhodol, keďže povinnosťou žalovanej bolo podieľať sa na úhrade polovici nákladov spojených s užívaním a vlastníctvom tak rodinného domu v kat. úz. R., ako aj rekreačnej chaty v kat. úz. Q. A., ako aj garáže v kat. úz. H.. Poukázal na to, že doteraz bezpodielové spoluvlastníctvo nebolo zrušené a je preto povinnosťou oboch spoluvlastníkov podieľať sa v rovnakom diele, teda 1 na úhrade týchto výdavkov. Túto okolnosť vo výzve z 31.5.2011 oznámil žalovanej a úhrady realizoval aj za jej podiel 1.

Z výkonu práv a povinností podielových spoluvlastníkov skutočne vyplývajú rovnaké práva a povinnosti. S tým sa dostatočným spôsobom súd prvého stupňa vyporiadal, vo vzťahu k otázke úhrad poplatkov spojených s užívaním rodinného domu - mesačných záloh na zaplatenie plynu, elektriny a vody. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne v tomto konaní zohľadnil, že nehnuteľnosť nebola zo strany žalobkyne užívaná z dôvodu znemožnenia užívania tejto nehnuteľnosti zo strany práve

žalobcu. Žalobca nehnuteľnosť za žalované obdobie užíval výlučne sám a z toho dôvodu aj spotrebu energií v podobe vyššie vymenovaných uhrádzal vo svojej réžii opodstatnene. Pokiaľ sa súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a odôvodnení opierať aj o stav, v ktorom za roky 2008 až 2011 prebiehali viaceré súdne konania aj táto okolnosť bola zo strany súdu prvého stupňa správne vyhodnotená. Už v roku 2008 bolo vydané predbežné opatrenie, ktoré ukladalo žalobcovi zdržať sa akýchkoľvek neoprávnených zásahov do práv užívaniu rodinného domu zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. R.. Pokiaľ v odvolaní žalobca uvádza, že takýto výrok súdu bol nevykonateľný, keďže sa konkrétne neuvádzalo akých zásahov do práv užívania rodinného domu sa mal žalobca zdržať, v odôvodnení tohto rozhodnutia je uvedené a konštatované v akom rozsahu bolo bránené žalovanej v užívaní tohto domu a predbežné opatrenie sa stalo aj právoplatné. Bolo zrušené len z toho dôvodu, že žalovaná nepodalala riadny návrh, aby sa pokračovalo v konaní o vyporiadaní BSM, alebo spôsobe užívania. Podstatné je však, že základ nároku v tom čase žalovaná osvedčila a vyústilo to vo vydaní predbežného opatrenia. Aj v roku 2011 sa opakoval stav, v ktorom opäť súd prvého stupňa rozhodoval o vydaní predbežného opatrenia a bola podaná voči žalobcovi aj obžaloba pre prečin neoprávneného zásahu do práv k domu, bytu alebo nebytovému priestoru, hoci sa konštatuje, že v období minimálne od júla 2011 neoprávnene a podstatne rušil výkon užívacie práva, no z výsluchu účastníkov konania vyplynulo, že žalovaná užívala tento rodinný dom v priebehu celého roku 2011.

Pokiaľ ide teda o argumentáciu žalobcu, že zo spoluvlastníctva žalovanej vyplýva aj povinnosť úhrad podieľať sa na polovici úhrad spojených s ich vlastníckym právom k týmto nehnuteľnostiam, odvolací súd sa s týmto stotožňuje. Súd prvého stupňa správne rozhodol o tom, že je potrebné uhrádzať poplatky za tie povinnosti, ktoré sú spojené s vlastníctvom občana bez ohľadu na to, či toto svoje vlastnícke právo využíva alebo nie, a preto dôvodnosť nároku žalobcu odvolací súd videl v poplatkoch týkajúcich sa miestnych daní, daňovej povinnosti titulom vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, poistenia majetku, to znamená garáže v kat. úz. H. a v celom rozsahu toto rozhodnutie považoval odvolací súd za správne. Pokiaľ ale išlo o úhradu nákladov spojených so spotrebou vodného, stočného, rozhlasu, plynu a elektriny v rodinnom dome. Žalovaná túto nehnuteľnosť neužívala, nepodieľala sa na spotrebe dodávaných energií, a preto nárok žalobcu nebol dôvodný.

Z toho dôvodu nie len rozpor s dobrými mravmi, ale aj výsledky vykonaného dokazovania svedčali o tom, že pokiaľ aj žalobca zálohovité platby uhrádzal, spotrebu energií realizoval len sám, a preto odvolací súd nevidel dôvod na úhradu týchto nákladov.

Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a to podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom k tomu, že náhradu trov konania si v lehote žalovaná neuplatnila, žalobca nebol úspešný v konaní, náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.